

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 09.08.2021

§ 288

Valvontaeläinlääkäriin viran perustaminen ympäristöterveyteen

5784/01.01.00.00/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Henkilöstöjohtaja Mira Keitaanranta p. 050 559 4065

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää perustaa valvontaeläinlääkäriin viran 1.9. 2021 alkaen.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Eläinlääkintähuoltolain 765/2009 15 §:n mukaan kunnan on huolehdittava laeissa kunnaneläinlääkärille säädettyjen tai näiden lakien nojalla määrättyjen valvontatehtävien hoidon edellytysten järjestämisestä alueellisen suunnitelman ja valtakunnallisen ohjelman mukaisesti. Jotta lakisääteiset tehtävät pystytään toteuttamaan, Lahden kaupungin tulee varmistaa, että eläinsuojeluvalvontaan ja eläintautilain mukaiseen valvontaan on sekä normaalitilanteissa, että potentiaalisissa häiriötilanteissa riittävät henkilöstöresurssit. Rajat ylittävä eläinten tuonti ja vienti, mahdollinen pandemian uhka sekä ennaltaehkäisevä valvontatyö kuormittavat osaltaan resursseja.

Lahden ympäristöterveydessä, 120 000 asukkaan valvonta-alueella, työskentelee tällä hetkellä yksi valvontaeläinlääkäri. Valvonta-alueen

työmäärä on nykyisellään valtavasti suurempi kuin mitä yksi valvontaeläinlääkäri ehtii tekemään. Tämä on johtanut siihen, että kaikkea lakisääteistä valvontaa (mm. eläinkaupat, tallit) ei ole ehditty useampaan vuoteen tehdä ollenkaan. Valvontaeläinlääkärin työaika menee tällä hetkellä pelkästään akuuttien ja epäilyyn perustuvien tarkastusten tekemiseen. Työkokonaisuuden lainmukaiseen suorittamiseen ja etenkin kehittämiseen ei riitä resursseja. Aluehallintovirasto on vuoden 2020 arviointi- ja ohjauskäynnistä laatimassaan raportissa todennut, että: "Ammattimaista eläintenpitoa olisi valvottava säännöllisesti, tavoitteena vuosittain. Eläinsuojelulain mukaiset ilmoituksenvaraiset kohteet (mm. ammattimaiset tai muuten laajan toiminnan kohteet) olisi otettava säännöllisen valvonnan piiriin."

Lahden tilanne ei määrällisesti kestä vertailussa useisiin muihin valvontayksiköihin, joissa panostus suhteessa väestömäärään on usein tuplasti suurempi.

- Hämeenlinna ja Hattula, 77 000 asukasta: 1 virka/ 51 000 asukasta
- Riihimäen seutu, 61 000 asukasta: 1 virka/ 61 000 asukasta
- Mikkelin seutu, 68 000 asukasta: 1 virka/ 34 000 asukasta
- Tampereen kaupunki, 332 000 asukasta: 1 virka/ 87 000 asukasta
- Pirtevä, 126 000 asukasta: 1 virka/ 63 000 asukasta
- Sotesi, 42 000 asukasta: 1 virka/ 21 000 asukasta
- Keurusselkä, 52 000 asukasta: 1 virka/ 43 000 asukasta
- Lahti, 120 000 asukasta: 1 virka/ 120 000 asukasta

Lahden valvonta-alueen luonteen (kaupunkirakenne, päihdeongelmat) takia valvontaeläinlääkäri kohtaa tehtävissään paljon moniongelmaisia asiakkaita. Tämän seurauksena perusvalvontatyön lisäksi joudutaan usein tekemään moniammatillista yhteistyötä esimerkiksi sosiaalitoimen, terveysturvallisuuden ja lastensuojeluviranomaisten kanssa. Näissä tapauksissa asiakkaat usein hankaloittavat prosessia ja asiakkaiden taholta esiintyy säännöllisesti epäasiallista käytöstä ja jopa uhkailua, minkä vuoksi ajoittain joudutaan käyttämään poliisin virka-apua tarkastusten turvaamiseksi. Tällaiset tapaukset ovat merkittävä uhka valvontaeläinlääkäriin turvallisuudelle ja kuormittavat erityisen paljon. Erityisesti näissä turvallisuuden kannalta haasteellisissa ja raskaissa tehtävissä on tärkeää, että työtehtävissä on tukena vastaavia tehtäviä päätyökseen tekevä kollega.

Työturvallisuuslaki edellyttää, että valvontaeläinlääkäreillä on valvontakäynneillä mukanaan työpari. Nykytilanteessa valvontaeläinlääkäriin mukana on usein ollut ympäristöterveystarkastaja. Muiden kuin eläinlääkäriin tekemiä suoritteita valvontatyössä ei pystytä laskuttamaan valtiolta, vaan kustannukset jäävät kaupungille. Tämä on lisäksi merkittävässä määrin pois viranhaltijan omasta työresurssista. Ja koska muilla kuin eläinlääkäreillä ei ole pätevyyttä arvioida eläinsuojelullisia asioita, eikä siten mahdollisuutta tehdä käyntiraportteja tai antaa määräyksiä, ei heidän mukanaolonsa varsinaisesti kevennä valvontaeläinlääkäriin työmäärää.

Valtakunnallisella tasolla kilpailutilanne valvontaeläinlääkäreistä on erittäin tiukka. Edellä mainituista syistä ympäristöterveys ei ole onnistunut rekrytoimaan vakituista valvontaeläinlääkäreitä (esimerkiksi edellisessä rekrytoinnissa valittu valvontaeläinlääkäri jätti viran vastaanottamatta, koska sai paikan toisen valvontaeläinlääkäriin parina toisessa kunnassa).

Valtio korvaa kaupungille valvontaeläinlääkärin palkkakustannukset sekä muut kustannukset, joita eläinlääkintähuoltolain 15 §:n 2 momentissa tarkoitettujen valvontatehtävien suorittamisesta aiheutuu.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Ote: henkilöstöpalvelut, rakennus- ja ympäristövalvonta (ympäristöterveys)